

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Bedrijventerrein Trekkersveld IV gemeente Zeewolde

Toetsingsadvies over het milieueffectrapport en de aanvullingen daarop

8 februari 2024 / projectnummer: 3471

1 Advies over het aangevulde MER in het kort

De gemeente Zeewolde wilde aanvankelijk het bestaande bedrijventerrein Trekkersveld met 201 hectare uitbreiden. Het grootste deel hiervan (166 hectare) was bestemd voor een groot datacenter. In 2021 zijn hiervoor de mogelijke gevolgen voor de omgeving onderzocht in een milieueffectrapport (MER)¹. Dit rapport is naar aanleiding van eerdere adviezen van de Commissie tweemaal aangevuld². Inmiddels is duidelijk geworden dat het datacenter niet in Zeewolde komt.

De gemeente wil het terrein nog wel met 35 hectare regulier bedrijventerrein uitbreiden om aan de verwachte toekomstige vraag te voldoen. Deze uitbreiding sluit direct aan op het bestaande bedrijventerrein Trekkersveld. De uitbreiding, genaamd Trekkersveld IV, richt zich op bedrijven in de sectoren transport en logistiek, productie, groothandel en industrie. Het bestemmingsplan wordt daarvoor aangepast. Dit heeft met het oog op de mogelijke milieugevolgen van het plan geleid tot een oplegnotitie met bijlagen bij het MER³. In dit advies spreekt de Commissie zich uit over de juistheid en de volledigheid van het MER en de aanvullingen (waaronder de oplegnotitie) tezamen.

Wat staat in de oplegnotitie bij het MER?

In de oplegnotitie wordt geconcludeerd dat het MER uit 2021 nog steeds goed bruikbaar is voor de beoordeling van de milieugevolgen, ook nu het datacenter er niet komt. Het beeldkwaliteitsplan en onderzoeken naar geluid en ecologie (waaronder stikstofdepositie) zijn geactualiseerd. Uit de oplegnotitie blijkt dat de uitbreiding van het bedrijventerrein vooral leidt tot meer verkeer en aantasting van de landschappelijke kwaliteit.

Wat is het advies van de Commissie?

De informatie in het rapport en de bijlagen is uitgebreid. De Commissie begrijpt de keuze om een oplegnotitie toe te voegen en het MER uit 2021 niet te herzien.

De Commissie signaleert bij de toetsing van het MER en de aanvullingen dat op één punt nog belangrijke informatie ontbreekt. Er is nog niet aannemelijk gemaakt dat alle mogelijke natuureffecten te mitigeren zijn. Het aanvullen van die informatie is essentieel om het milieubelang volwaardig mee te kunnen wegen bij het besluit over Trekkersveld IV.

De Commissie adviseert deze informatie in een aanvulling op het MER op te nemen, en dan pas een besluit te nemen over het bestemmingsplan. In hoofdstuk 2 licht de Commissie haar oordeel toe en geeft ze aandachtspunten voor het vervolg.

¹ MER Trekkersveld IV, deel A en deel B, Arcadis, 15-02-2021.

² Aanvulling MER Trekkersveld IV, Arcadis, 30-06-2021 en 10-09-2021.

³ Oplegnotitie Trekkersveld IV, Rho adviseurs, 07-12-2023.

Figuur 1: Beoogde uitbreiding Trekkersveld IV (bron: Oplegnotitie MER Trekkersveld IV).

Aanleiding MER

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Zeewolde wilde het bestaande bedrijventerrein Trekkersveld met 201 hectare uitbreiden. Het grootste deel hiervan (166 hectare) was bestemd voor een groot datacenter. In 2021 zijn hiervoor al de mogelijke gevolgen voor de omgeving onderzocht in een milieueffectrapport (MER). Dit is naar aanleiding van eerdere adviezen van de Commissie tweemaal aangevuld. Inmiddels is duidelijk geworden dat het datacenter er niet komt. De gemeente wil het bedrijventerrein nu nog wel met 35 hectare uitbreiden. Daarvoor is een Passende beoordeling nodig, moet het bestemmingsplan worden aangepast en zijn andere milieugevolgen te verwachten. Dit heeft geleid tot een oplegnotitie bij het MER en actualisaties van een aantal onderzoeken.

Rol van de Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – in dit geval de gemeenteraad van Zeewolde – besluit over de bestemmingsplanwijziging.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. De projectstukken die bij het advies zijn gebruikt staan op de website. Deze zijn te vinden door nummer [3471](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak. Daar zijn ook alle eerdere adviezen van de Commissie over de uitbreiding van het bedrijventerrein te vinden.

2 Toelichting op het advies

In dit hoofdstuk licht de Commissie haar oordeel toe en geeft zij in paragraaf 2.2 een advies voor de op te stellen aanvulling. Dit is opgenomen in een tekstkader. Naar het oordeel van de Commissie is het uitvoeren ervan essentieel om het milieubelang volwaardig mee te wegen bij de besluitvorming over de bestemmingsplanwijziging door de raad van Zeewolde.

In de tekst wordt ook een aantal aanbevelingen gedaan. Deze zijn bedoeld om de kwaliteit van de besluitvorming, nu en in de toekomst, te verbeteren.

2.1 Oplegnotitie en leesbaarheid van het geheel

De Commissie vindt het een begrijpelijke keuze om met een oplegnotitie bij het MER aan te tonen dat alle milieueffecten voor het bedrijventerrein nog goed in beeld zijn. De oplegnotitie is echter niet goed zelfstandig leesbaar. Dat komt onder andere doordat de notitie weinig kaartmateriaal, figuren en tabellen bevat en vaak verwijst naar het MER zonder dat de essentie daaruit is overgenomen.

2.2 Natuur

Effecten op beschermde soorten

In de ecologische quickscan⁴ wordt vastgesteld dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk negatieve effecten hebben op een aantal beschermde diersoorten. Daarom is meer en beter onderzoek nodig naar de aanwezigheid van deze soorten. Het gaat om:

- Marterachtigen: boommarter, steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn
- Vleermuizen die vaste verblijfplaatsen kunnen hebben in gebouwen, zoals gewone dwergvleermuis, gewone grootoorvleermuis, laatvlieger, ruige dwergvleermuis en tweekleurige vleermuis
- Vogels waaronder soorten met jaarrond beschermde nest- en rustplaatsen, zoals huismussen, gierzwaluw, steenuil, kerkuil en boerenzwaluw

In de oplegnotitie staat dat in het bestemmingsplan ruimte komt voor nest- en verblijfplaatsen. Ook wordt bij aanlegwerkzaamheden rekening gehouden met kwetsbare perioden van de aangetroffen soorten. De mitigerende maatregelen worden nader uitgewerkt in een ecologisch werkprotocol.

In het bestemmingsplan is dit echter niet geborgd met regels of andere voorwaarden. Ook zijn de nadere onderzoeken naar de mogelijk aanwezige beschermde soorten nog niet afgerond en is het ecologisch werkprotocol nog niet beschikbaar. Het MER (inclusief aanvulling en oplegnotitie), het bestemmingsplan en de toelichting daarop maken nu niet aannemelijk dat mogelijke effecten op beschermde soorten gemitigeerd of gecompenseerd kunnen worden. Daarmee is de uitvoerbaarheid van het plan in het MER niet aangetoond.

⁴ Ecologische Quickscan Baardmeesweg 13, Zeewolde. Silvavir Ecologisch Advies, 11-10-2023.

De Commissie adviseert om in een aanvulling op het MER, voorafgaand aan de besluitvorming, aan te tonen dat negatieve effecten op beschermde soorten zijn uitgesloten. Maak in het MER op zijn minst aannemelijk dat alle mogelijke negatieve effecten zijn te mitigeren.

Stikstofdepositie in Natura 2000-gebieden

In het MER en de aanvullingen daarop staat dat het nodig is om de berekende toename van de stikstofdepositie op de natuurgebieden Naardermeer en de Veluwe teniet te doen⁵. Het MER beschrijft dat dit kan doordat de gemeente al twee (agrarische) percelen heeft opgekocht inclusief hun stikstofrechten. Na dit zogenaamde extern salderen is geen significante stikstoftoename meer te verwachten op deze natuurgebieden. Hoewel de Commissie de stikstofberekeningen voldoende navolgbaar vindt, waarschuwt ze dat extern salderen als mitigerende maatregel alleen mag worden ingezet als deze maatregel niet al nodig is voor het behalen van de instandhoudingsdoelstellingen voor Natura 2000-gebieden. In de bijlagen bij het MER wordt hiervoor onder andere verwezen naar een natuurdoelanalyse en beheerplannen. De Commissie benadrukt dat ze deze stukken in het kader van dit individuele project niet heeft beoordeeld en daarom geen oordeel velt over de juridische houdbaarheid van de gegeven beredenering. Dit is aan het bevoegd gezag.

2.3 Duurzaamheid en circulariteit

Het MER en de oplegnotitie gaan in op de duurzaamheid van het bedrijventerrein. De gemeente stelt geen eisen aan de toekomstige bedrijven, maar geeft een aantal opties mee ter overweging. Zo wordt benoemd dat lokaal duurzame energie kan worden opgewekt, afval gescheiden kan worden en afvalstromen met een goed beheerplan beperkt kunnen worden. Ook worden optimalisaties genoemd, zoals het gebruiken van ledverlichting, lokale materialen en FSC-gecertificeerd hout.

De Commissie vindt deze suggesties niet getuigen van een hoog ambitieniveau. Zij beveelt daarom aan om het bestemmingsplan meer in lijn te brengen met gemeentelijke duurzaamheidsdoelen, zoals de Energievisie 2030. Op deze manier kunnen die doelen worden gerealiseerd via dit ruimtelijk spoor. Dat kan bijvoorbeeld door het borgen van te nemen maatregelen op het gebied van energieneutraliteit en circulariteit in de bestemmingsplanregels.

2.4 Cultureel erfgoed en landschap

De Commissie vindt dat de landschappelijke effecten helder zijn beschreven. Zij wijst wel op een aantal aandachtspunten:

- Het recreatieperspectief ontbreekt. Vooral de varende bezoekers zien dit project vanaf een heel laag punt. Gelet op het belang van recreatie en recreatievaart beveelt de Commissie aan om hier meer aandacht aan te geven, bijvoorbeeld met een visualisatie vanaf de Hoge Vaart.

⁵ Dit blijkt uit de twee bijlagen: "Stikstof Trekkersveld IV Zeewolde, Sweco, 22-11-2023" en "Passende beoordeling stikstofdepositie Trekkersveld IV, Sweco, 27-11-2023".

- Er is een bomenrij gepland langs de noordoostgrens. Om de gebouwen aan het zicht te onttrekken moeten deze wel meer dan 15 meter hoog worden. Het is de vraag of een strook van 10 tot 15 meter breed genoeg is. Het MER stelt terecht dat de bomen geen mitigerend effect hebben. Desalniettemin beveelt de Commissie aan om de bomen meer ruimte te geven, zodat ze tot grote volwassen bomen kunnen uitgroeien.
- In het MER staat dat een bomenrij langs de Hoge Vaart en bomen op het erf verdwijnen. De Commissie geeft ter overweging mee om deze bomen in te passen in het ontwerp, of, indien mogelijk, te herplanten als bomenrij langs de noordgrens.
- Het beeldkwaliteitsplan bevat ruimtelijke voorbeeldfoto's (op bladzijden 45 tot en met 47). Die ruimte is er echter niet of nauwelijks en de foto's geven daardoor een geflatteerd beeld. De Commissie beveelt aan om een realistisch(er) beeld te geven van een maximaal ingevuld bedrijventerrein.
- Er wordt in het beeldkwaliteitsplan onderscheid gemaakt in 'verbijzondering van eerste en tweede orde'. Dit verschil wordt niet uitgelegd. De Commissie geeft ter overweging mee dat het vanuit belevingsoptiek wenselijk kan zijn dat bedrijvigheid die in een gebouw plaatsvindt ook vanaf de buitenkant zichtbaar of afleesbaar is. Dit vereist goede instructies voor de architectuuropgave, die mogelijk verder gaan dan verbijzondering.

2.5 Verkeer en parkeren

In het MER en de aanvullingen daarop staat dat meer verkeer ontstaat als gevolg van het voorgenomen project. De wegenstructuur in en om het nieuwe bedrijventerrein heeft voldoende capaciteit om die groei op te vangen, aldus het MER. De Commissie waardeert het onderzoek van de gemeente over het mogelijk verminderen van de groei van autoverkeer via mobiliteitsmanagement.

Conform het beleid van de gemeente Zeewolde moet het parkeren op eigen terrein van de bedrijven plaatsvinden. De Commissie wijst er hierbij op dat een aantal extra openbare parkeerplekken wel nuttig kan zijn voor:

- Op hun beurt wachtende vrachtwagens (pre-gaten⁶);
- Kortparkeerders om zoekverkeer te vermijden;
- Bezoekers en leveranciers die te vroeg arriveren.

De Commissie beveelt daarom aan om bij de ingang een openbare parkeerruimte aan te leggen. Overleg met de toekomstige bedrijven wat de gewenste grootte ervan is.

⁶ Pre-gaten betekent dat een vrachtwagen nog niet het beoogde parkeerterrein op kan rijden doordat het terrein nog enige tijd bezet is (dit doet zich met name voor bij logistieke bedrijven).

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Toetsing door de Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep beoordeelt of het MER de benodigde milieu-informatie bevat en of deze juist is. Als er informatie ontbreekt of onjuist is, beoordeelt de Commissie of zij die essentieel vindt. Dat is het geval als aanvullende informatie in haar ogen kan leiden tot andere afwegingen. Dan adviseert de Commissie de ontbrekende of gecorrigeerde informatie alsnog beschikbaar te stellen, voordat het besluit wordt genomen. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

Wouter Berendsen MSc (secretaris)

dr. Roeland During

ing. Ben Peters

ing. Rob Vogel

ir. Harry Webers (voorzitter)

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport is opgesteld

Bestemmingsplan Trekkersveld IV.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor projecten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een milieueffectrapport (MER) vereist zijn. Dit project valt onder de regelgeving van voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024). Daarom volgt nog uit [onderdelen C en D van de bijlage bij het voormalige Besluit milieueffectrapportage](#) dat een MER vereist is.

Bevoegd gezag besluit

Gemeenteraad van Zeewolde.

Initiatiefnemer besluit

College van burgemeester en wethouders van Zeewolde.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

Het bevoegd gezag heeft de Commissie niet in de gelegenheid gesteld om zienswijzen en adviezen bij haar advies te betrekken.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft beoordeeld?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3471](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@eia.nl
w commissiemer.nl

